

Cjistlo 19.
13. meje.

Boniha j Bóh!

Lětník 16.
1906.

Sy-li spěwał,
Pilne dželał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócy
Napoj mócy
Lubosc ma;
Bóh pak swérny
Přez spař měrny
Čerstwosć da.

Njech ty spěvaš,
Swěrnje dželaš
Wśedne dny;
Džen pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočn ty.

Z njebjes mana
Njech či khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokrew će!

F.

Szerbske njedželske łopjeno.

Wudawa żo kóždu żobotu w Szmolerjez knihiczhceńi w Budyschinje a je tam sa schtwortlētnu pschedyplatu 40 np. dostacż.

Cantate.

Jaf. 1, 16—21.

Wat jutrow żo į žwiatkam wobrocžamy. Szwjatki chzedža skutk Boha žwiateho Duša khwalicz, nowe narodzenie s Boha. Szwjaty Duch pak nowy narod psches pomożne węzy hnady dokonja, wožebje psches žłowo Bože. Žłowo Boże žwiatemu Duchej pucz pschihotuje a wutroby wotewrja, so móže pschińc a żo wulecz. Tehodla je jara pschihódne a rjane pschihotowanje na žwiatkowny žwiedźen, hdźż ſebi napominanje dženžniſcheje epistole wopomnimy: „Wsmicze to žłowo horje s cžichej myſblu.”

Czechodla dyrbimy žłowo Boże s cžichej myſblu horje wsacz? Lubi ſchesczijenjo, to je žłowo wat Boha. Schtož pak je wat Boha, to je kóždu čaſz dobre. Bóh je Wótz žwétla. Wón je žwétlo ſtworil, žwétla je jeho draſta, ſotruž je wobleczeny. Wón jenož žwétla njeje, žwiaty a cžisty, ale wschodobrocžny. Wón ma nad tym ſwoje wjeſele, wschitkim ſtworjenjam derje cžinicž. A jeho dobrocžiwosć je njepſheměnjenia. Szwétlo měšacza pschibjera a wotebjera. Fažnosć hwědow żo tu a tam s mrózcelemi pschikrywa; ale w Bosy žane wotměnjenje ani wobrocženje žwétla a cžemnoſcze njeje. Njepſheměnjeny dobrocžiw Bóh je nam wjele dobrych darow dał: cželo a žiwenje, žonu a džecži, draſtu a cžrije, dom a dwór, ſastojnſtwo a powołanie. Najwyschši dar pak, najdospołniſhi, ſotruž je nam dał, je jeho žłowo. S jeho wutroby wužhadža, wschitke troschtowanja, żohnowanja a napominanja,

fotrež wopschija, žu wat njeho. A tutón dokonjaný a dobrý dar s Božej ruky njedžrbjeli pschijecž?

Wožebje dokelž je žłowo wérnoſcze. Cžlowjekojo wérnoſcž pytachu a jeje njenamaſachu. Béchu woni w nozy a wodnjo žłedžili, něhdże jedyn wježelj ſawoła: ja žym ju namakał. Ale bórsy druhi pschindże a jeho wrbcži. Nekotſi żo wérnoſcze khwalachu. Wonii měſachu ſwoje nalecze; jím żo wérjeſche. Tola potom naſyma pschindże. A taž naſymiski wichor se ſuchim lisczom hraje, taž ſczehowazy narod s jich łopjenami ſahadžesche, na fotrychž běchu po ſwojim pschewědczenju wérnoſcž napiſali. Na poſledk ludžo bjes troschta a pomož taž w puſcžinje wokoło bludžachu a njewjedžichu ani į lěwizy ani į prawizy, ani ſapocžatka ani ſónza, s wotkal pschindžechu, į cžemu žu ſiwi a hdźe póndu. Tehdy je Bóh tón ſknies żo na naſ po ſwojej hnadże ſmilil. Wón je žwétlu do cžemnoſcze žwecžicž dał; wón je nam ſtudzeńe węczneje wérnoſcze wotewril. Kaž wumozozu puczpoſkasowar nam ſzwoje žłowo poſkicžuje. Njedžrbjeli jo tehodla pschijecž?

Wožebje hdźż je žłowo žiwenja. Pschetož Boże žłowo morwa węz njeje, taž żo ſwonkownje ſda. Wono je wjele bôle žymjeñte ſorno; hdźż to s lubje do ſemje pschindże, bubnicž, klęcz, ſchadžecž, ſelenicž a fcžecž ſapocžina. Hdźż Boże žłowo s zyrkwje a biblije do wutroby pschindże, żo jeho ſtworczelska a wobnowjaza móz wopokaſuje. Wono s wopilza ſtróſbeho, s kurwařſkeho pójczivého, s bjesbóžneho pobožneho cžlowjeka ſčini, s bojaſneho žwérneho žwědka Jeſom Chrysta. Tyžazý móžeja to s nami wobžwědczicž,

so běchu předv tým dříži kaž kamjeń a ſu pſches Bože ſlово rošlamani, so běchu ſymni kaž lód a ſu pſches Bože ſlово roſtali, so běchu cžemni kaž nóz a ſu pſches Bože ſlovo roſjaſnjeni. Džen wote dnja tutu ſtvořicželsku a wobnowjazu móz Božeho ſlawa tak derje mjes ſhubjenymi a ſabluđenymi naſcheho luda kaž wonka mjes pohanami wohladamy a my dyrbjeli njedziwajo na to ſo ſarjez, Bože ſlово pſchijecž? To ſo njestań.

Chzesch ty pak jo pſchijimacž, mój luby kſhejčijano, potom tež jo wsmi prawje horje. Budž ſpěſchny f poſluchanju. Njewotſtorkaj to wot jeneje njedzele f druhej. Kóžda njedzela njech tebje do Božeho domu cžehnje kaž tamny lud f Genezaretskemu jéſorej f lóžicžy Chrystuſhové. Kóždy džen tebje ſ twojej žonu, džecžimi a czeledžu pſchi modlitwje a roſpominanju Božeho ſlawa namakaj. — Hdyž ty pak Bože ſlово klyſhisch, a wono ras ſ twojimi myſlemi a žadanjem pſches jene njeje, o tehdj ſo hnýdom do dwělowanja, ſwarjenja, wadženja a wužměſchenja njepodaj, ale „budž njeſpěſchny f rěčenju.“ A hdyž tebi ras bołosčow načini, kaž jaſne ſwětlo blukemu wóczku ſlē čini, kotrež je ſo na cžemnoſcz ſwucžilo, hdyž ſ wótrym nožom džiwje mjaſho na tebi wotrěje, o potom pſchecžiwo njemu njeſathadžej: „budž njeſpěſchny f hněwu.“ Cžlowiski hněw ženje nječini, ſchtož je pſched Bohom prawe, najmjenje pak potom, hdyž ſo pſchecžiwo Božemu ſlolu wobrocža. Pſchetož ſ tym ſo ty ſam pſchecžiwo ſebi, pſchecžiwo ſwojemu ſbožu, ſwojej ſbóžnoſci wobročes. Hdyž ty pak na ſlolu Bože ſ cžichet myſlu poſluchas, cžin po nim! Wotpołoz wſchitku nječiſtoſcz a ſlóſcz a wono dokonja, f cžemuj je Bóh cži jo dał: ſbóžnu twoju duſchu cžini.

Bože ſlово je naſche najdróžſche ſublo, naſch ſchfit a ſbože a žiwenje, naſch ſudník a ſbóžnyhčinjeř. Pſchijimaj jo, mój luby kſhejčijano, ſ cžichet myſlu. Njech je wono ſwěza twojimaj nohomaj a ſwětlo na twojim pucžu. Njech je twoja ſtaſna paſtwa a zyroba ſa cžaſ twojeho podróžniſtwa na ſemi. Potom tež tebje junu do njeſteſkeje ſražnoſce ſowjedže.

Sdžerž, ſenjeze, ſam
To ſlolu nam;
Wſchaf wot tebje jo mamý,
So na ſemi
Pucž f ſbóžnoſci
My pſches njo namakamý. Šamjeń.

M. H.

B.

Jal. 1, 16—21.

Zapochtol Jakub napomina naſh wſchitkach:
„Njech kóždy cžlowjek je ſpěſchny f poſluchanju, njeſpěſchny pak f rěčenju a njeſpěſchny f hněwu!“
1. Tſi krótké ſlola, tela dželo ſa zyke žiwenje;
2. ſ wotſal doſtawamý móz, kíž tole ſkutkuje?
1. Njech kóždy cžlowjek je ſpěſchny f poſluchanju. Njeſbmy my to? Njeje tole napomianje njenusne? We wěſtym naſtupanju ſawěſče. Kac ſpěſchny je cžlowjek f poſluchanju, hdyž ſo nam praji, ſchtož ſo nam lubi! Kac ſpěſchny je f poſluchanju, ſchtož nam wužitk pſchinjeſe! Kac ſpěſchny f poſluchanju tež na hóz ſawjednika! Kac ſpěſchny f poſluchanju, hdyž ſo wo druhich powjeda a to něſhio nowe a ſchłodne! Ale na to zapochtol njeſbli. Wón myſli na ſlolu wěrnoſce, na Bože ſlovo, ke kotrehož poſluchanju dyrbimy ſpěſchni bycž. Kaž Maria f Jeſuſowymaj

nohomaj, kaž Kornelius, jako chysche jemu Pětr předovacž, tajzy dyrbimy bycž. A tola ſak daloko wot teho jich tak wjele je! Woni njechadža ſo ſchrafowacž dacž wot Božeho ſlawa. Kac je nuſne, ſo ſo nam pſchiwola: njech kóždy cžlowjek je ſpěſchny f poſluchanju! Kac nuſne je, ſo ſo ſa to prozujemh. Zyle žiwenje dolhe doſež njeje to naufkñycž.

Njech kóždy cžlowjek je njeſpěſchny f rěčenju. To ſm my tež we wěſtym naſtupanju — njeſpěſchni f ſlolu pōſnacža pſched wužměwzami a njewěrjazhmi, njeſpěſchni f ſlolu ſjednanja, hdyž ſm ſo ſwadžili, njeſpěſchni f rěčenju ſ cžlowjekami a ſ Bohom. Ale tola na druhim hoku ſajka ſwjerſtiwoſcz jaſyka! Kac ſpěſchny je jaſyk, hdyž ſo wo ſwětne jedna, hdyž rěka wobrěčecž a ſawjescž, hdyž rěka bližſhemu ſchto porokowacž, jeho ſabluđenja roſchéricz, Bože pucže miſchtrowacž. Mały ſtawęk je jaſyk, ale ſchto je nad nim ſ knjесom? Kac nuſne je tehodla napominanje njeſpěſchny bycž f rěčenju, ſak cžejko je to naufkñycž! Zyle žiwenje dolhe doſež njeje.

Njech kóždy cžlowjek je njeſpěſchny f hněwu. Placži to tež kóždemu? Šich wjele ſo tola ſak lohko njerohsněwa. Wſmni pak ſa ſlolu hněw njeſpojnoſcz, wobožnoſcz a potom to naſominanje kóždeho naſtupa. Žadoſcz hiba ſo w kóždej wutrobje; iei wobaracž dyrbi prozowanje kóždeho dnja bycž, to dželo dokonjecž, je najdlějsche žiwenje pſchekrotke. Duž je wěrno: Tſi krótké ſlola, tola dželo ſa zyke žiwenje.

2. ſ wotſal bjerjem ſo to dokonjecž. „Wſchitkón dobrý a dokonjaný dar pſchitidze ſ wýzkoſcze,“ ſak ſapocžne ſo naſcha epiftola. ſ wýzkoſcze doſtawamý móz, kotrež to wuſkutkuje — wot Wótza ſwětla. Wón je naſ ſpłodžil po ſwojej woli, wón je dobrý ſtut ſapocžal a jón tež dokonja. Wot njeho wuſhadža nowa móz do wutrobj, wot njeho ſwětlo na ſlepé wóczko, wot njeho móz klyſhchenja do hlucheho wucha, wot njeho móz jaſyk wobknjeſicž, tež nad hněwom a žadoſczu dobycž. To dyrbimy wſchitzh naſhonicž.

Zapochtol ſakubej je ſo poročowało, ſo wón jeno wo ſkutkach a níz wo možy wěry rěči. Tak njeje. Wot horkach, to je jeho ſlolu. Hdyž wón wo ſkutkach wjazyh rěči hacž druhý, ſ wotſal ſ nim móz pſchitidze, to wón derje wě. Wot horkach pſchitidze wſchitkón dobrý dar, wot tam žołmi ſo ſwětlo a ſlódki mér. So my bjes Jeſuſa ničo njedokonjamý, to wón derje wě a roſumi. Pſches Jeſuſa f dobremu bohabojaſnemu žiwenju! Jeſu, daj dobycž! Šamjeń.

Cantate.

(Pſalm 98, 1.)

Hóz (W. miſ. horſ., čzo. 101.): Halleluja! Boha kwalicž —.

Spěwajeſe nětk hérliſch nowy, Kotsiž wumoženi ſeže,
Stawý njebeſkeje hóz, Sbožowne ſo ſradujcze!
Jeſuſ, kral waſch, žiwý je, Se ſmjerče waž wuwjedže. —

Zemu, liž ſo podda jemu Sa miſdu ſwěry Božeje,
Dopomha wón ſo njebeſkemu Poſkoju, ſo ſbóžny je.
Kuſeſi ſlužicž ſwólnitve Poſluskhnemu radoſcz je.

Nowy Duch je dał ſo jemu Do wutrobj ſ wýzka,
A herbſtu hlaſa njeſwjadnemu Duscha jeho wěrjoza,
Hérliſch nowy ſaklincži W cžistej Božej ſuboſczi;

Pſchetož wučeř je Duch ſwiaty, Kotryž dawa pōſnacže,
Zom' ſa ſandawł herbſtu daty, Wodži pucž do wěrnoſce;
Wón je troſchtař najlubſchi, Poſkoj Boži wudželi!

Czini krażne wschiednię dżiwę, Wěru pschisporjejo nam;
Wodżer pschezo miloścziwą Na puczu dom k njebjęšam,
Słabych wón naš pożylnia, S troštom sbóžnym woschewja.

Dżiwę hnady bohateje Pschewodżeja wěrjażych
S nuy na swęce tu wscheje Do njebjęs dom sbóžownych;
Knejes jich žiwę pschekražni Tim ho połnje w sbóžnoſci. —

Halleluja saspiewaju Junu sbóžni wyskaze,
Hdyż ho shromadžili w raju Pschi Knejesa ſu kražnoſcie,
— Tam ſej, duscha, požadaj! Na cęt k njebjęšam ho staj! —

U.

Introwne spěwanje.

(Pſalm 118, 15.)

Hłos (Spěw. wjeſele Ž. Kili., č. 5): Knejęze, ty ſu naſča jažnoſci! —

S wjeſelioſciu poſtaſujmy
Wumozjeni ſe ſmjerčeze,
Khěrluſch nowy ſanoſchujmy,
Dobyli ſmy žiwenje!
Spěwa wſcha džę ſtwórbę nową,
So je Sbóžnik stanyl ſ rowa!

Sso je dobyče nam kražne
Dostało psches Jeſu ſa,
Wo ſublo duž žane czajne
Njech ho duscha njestara!
Švožu dajmy njeſwjadnemu
Saſczecz nětko jutrownemu!

W hětach Zionskich je ſbože
Seſſhadžalo njebjęſke;
Tych džel, kotsiz džeczi Bože
Ssu, je wěczne žiwenje;
Prawych herbstwo kražnoſci budźe,
Hdyż ſwēt khrobly ſhinje w ſudźe!

Prawiza je mózna Boža
Hrěch, ſmjerč, czerta pobiła,
Fěrſchtu žiwenja a ſboža
Se ſmjerče paſ ſuwjedla,
— **Teho nětk ſo ſradujemy,**
S Knejesom ſbóžni k njebję džemy.

Knejesa kražnoſcie džę chzemy
Poſběhowac̄ ſbóžowni,
Doniž junu poczehnemj
Domoj k wěcznej radoſci.
Dobýwa njech žiwa wěra
Naſcha hacž do hětow měra!

Halleluja, ſahorjene
Žiwe ſ ducha radoſcie,
Klincz psches czlowſtwo wumozjene
Horje k njebję wot ſemje! —
Jeſu ſ, Wumoznik nam miły,
Fěrſhta dobyča, je žiwę! —

njebję ſi wón mje požylnil. Ta ſpōſnawam, ſo bjeſ njeho niežo njejkym. Wón je wſchitko we wſchém."

"Czim bōle móžu ſwoju staroſć do jeho klina wužypac̄, czim wjazh možy ſacžuwam, jeho kaſnje džeržec̄. Ach, bych jeno mohla psches jeho hnadi ſo jemu hacž do poſledneho woſomiknjenja dowěrič! Ta ho ſmjerče njeboju, pschetož ja wěru, ſo je wón jej žahadlo wſal. A ſaklu ſbóžnoſci dawa wón tamu ſtronu! — Prajče mi, mój knjeze, myſlu ſebi prawje? Ta njevěru, ſo ho mylu; pschetož ja ſaložam ſwoju zyli nadžiju na Jeſom Khryſta. Praſham-li ho ſwoju wutrobu, dha ho ſtrachuju, ho na to ſpusch-čec̄, pschetož wona je njejkwerna a je mje husto ſjebala. Wo-broc̄zam paſ ſo k Khryſtuſzej, dha dawa wón mi ſlubjenja, kotrež mje woſchewjuja a požylnjuja, tak ſo njevěm, czechodla dyrbjala na jeho možy a jeho woli, mje ſbóžnu cžinieč, dwělowac̄. Ta ſhym w jeho rukach a w tych chzu ſawostac̄. Ta wěru, ſo wón mje njeopushezi ani nihdh njeſkomdzi, ale budže tón ſtut!, kotrež je we mni ſapocžał, tež dokonjec̄. Wón je mje lubował a ho ſa mnje podał a jeho darr njejkü tajke, ſo by jemu jich žel był. W tej nadžiji ſhym žiwa, w tej nadžiji žadam ſebi wumrjec̄."

Mjes tym ſo wona tak rěčesche, woſladowach ſo po jſtwie a prajach ſam pschi ſebi: Saměrno, tu niežo njeje hacž Boži dom a tu ſu njebjęſke wrota! Wſchitko w zylej ſtwie bě cžiste, ležne a luboſne. Zyle popołdnie bě wjedro mutne był, ale runje jako chzysche ſo ſlónzo khowac̄, ſapocža wono ſwěczieč a roſjažni ſtwu. Na polzy ſtejachu někotre rybki zynowych a bělých talerjow a pôdla na ſczenje wiſzachu někotre wobraszy pod ſchleńzu, mjenujz̄ narod, kſchczeńza, kſchizowanje a horjestacze Jeſom Khryſta. Runje na nje ſwěczeſche ſlónzo. Na druhzej ſczenje wiſzache Jeſalem a ſnamjo ſtareho a nowego czlowjeka. Kaž běchu ſczeny tak běle a cžiste, tak běle a cžiste bě tež wſcho druhje wo jſtwie. Porědko ſwěczi Bože ſlónzo do domu, hdžez by tak ſjawnje widzec̄ był, ſo je pschi wschej niſkosczi a khudobje ſwonkomna cžistoſci a po-božnoſci dusche ſtowarſhena, kaž to tudy běſche.

Jažnoſci ſakhadžazeho ſlónza bě ſnamjo jažneje radoſcie, ſ kotrež tuta mloda kſchecžijanka na tym běſche, ſwojeho žiwenja běh woſamkuež. Słoncze pruhi, kotrež runje na wobraszy ſwě-čachu, padachu ſ nich na Marijne woſlicžo a roſjažnicu iohamo. Na jejnym blědym woſlicžu bě widzec̄ cžiche podaže, wjeſele do-wořenje, wěrwa ponižnoſci a luboſcze poſlana ſtaroſci woſcie, psches cžož ſacžucža jejneje wutroby zyle k wuraſej pschiindzechu. Ta roſrěczowach ſo hisheze někotre woſomiknjenja luboſnie ſ njej a woſamkuež ſwoje wopýtanje ſ krotkej modlitwu.

Czichi poſoj knježesche po zylym kraju, jako psched wječorom dom džech. Skót rujo, wozu ſyecžo ſ pastwym dom džechu, muſhki a bruki hrajachu w powěſſe; poſlednie ſpěwanje ptacžkow, luboſne hložy ſolobikow a ſ daloka zunje ſchumjenje rěčkow běſche kſchecž. Sswjata cžiſhina wječora knježesche wſchudžom ſolo woſolo, tak kaž w mojej duschi. To wubudži wſchelake wopomjenja we mni, na kotrež bě mje moje wopýtowanje hižom wjedlo. — Schtóż to, ſchtož w Božej ſtwórbje widzi a kſchecži, w ſchpihelu Božeho ſlowa woſhlađuje, tón doſtawa najrjeſche woſhlađowanje bójſkich wě-woſezow. To je wulka hnada, hdžez móžemy je wužiwac̄, a budžemy psches nje k Bohu wjedženi.

* * *

To je jara ſwjeſelaze, hdžez widzimy, ſo ma Bóh ſrjedža w duchownej cžemnoſci, kotrež we wjele krajach knježi, tola lud, kž w prawej wěrje a wěrnej pobožnoſci ſo k njemu džerži. Husto namakam ſo ſzam ſa ſo žiwe a maju mało ſkładnoſcie, hnadne pomožne wězhy wužiwac̄, ale doſtawaju dobre ſbudže-ſcie. Pschiindu psches to, ſo Bóh jich cžiche wopomjenja, cžitanje a modlenje žohnuje, k ſbóžnemu woſkhadej ſ nim a ſu woprawdze jara dobri kſchecžijenjo. Sswjata pschisluſhnoſci wužerjow je, na

Wěrne a wužitne powjedańko ſe starschego cžaka.

(Poſtracžowanje.)

„Wjazy dželi tyžaz ſrōž by moja móz mje wopuſhczila,

tajke snamjenja sedžbowac̄ a je wyżoko ważic̄, hd̄y bȳ so jim pola nich też wschitko po jich myßli byc̄ njeſdało. Tón knjes wſchaf ſwojich ſnaje, fotſiž, hac̄ runje potajniſe a ſami ſo ſiwi, Chrystuſkowe imeno imenuja a wot wſcheje njeprawdoſeże wotſtujuja. Woprawdze, mjes nimi ſu kſheſeſijenjo, na kotrychž móže ſo nałožic̄, ſchtož jedyn doſtojny wuc̄zeř praji: „Wjazh dyžli jena najkraſniſich parlow leža w najkubſich hlininach morja potajenych; wjazh dyžli jena luboſnych róžic̄kom wulc̄zeja, a ničtò je njeprytnie, jich rjane wonjenje ſo w puſćinje ſhubi.“

To pak ſ Marju zygle tak njebeſche. Tejna pobožnoſež běſche ſo drje w potajnym ſapocžala a wobtwjerdžila, a jeno mało bě iychſamych, fotſiž ju ſnajachu; ale jejne živjenje bě wužitne a pěkne, jeje ſkonečenje ſbózne a po jejne ſmjercež ſwěc̄eſeže ſo jejne ſnamjo jaſnije pſched ludžimi. Za chzu ſpýtač, ſo byh to wo- piſac̄ moħl.

(Pſchichodnje dale.)

Wſchelake ſ bliska a ſ daloka.

— S Njeſhwac̄idla, 3. meje 1906. Zyrkwinę knihu (agenda) naſcheje evangelsko-lutherskeje krajneje zyrkwej mějachu w druhim wudawku wuńcz. Te ſame ſwopſchiſeja w I. dželu: porjad Božej ſlužby, dale powschitkowne zyrkwinne modlitwy a ſkonečnje hudžbny pſchitawf; w II. dželu wožebite božoſlužbne ſtutki, to je čítanie a modlenje po Božim pišmje pſchi kſheſenizach, wobnowjenju kſheſeniskeho kluba, woprawjenjach, werowanjach, khowanjach a pſchi někotrych druhich zyrkwinnych ſiwjatočnych ſtutkach. Evangelſko-lutherske krajne konsistorſtwo bě wulkomyſlnie woħſamklo, nowy wudawf agenda ſažo tež herbſki woħadom herbſki poſkiežic̄, hac̄runje bě tu wot prěnjeho wudawka hiſheče doſc̄ efemplarow na ſkladze. Wono wſa nowy wudawf herbſkeje agenda ſažo do ſwojeho nakläda a ſaplac̄i ſ wulkim pjenjem, ſchtož je pſchi małym herbſkim naklädze, pódla małych dokhodow mot pſchedatych agendow ſaplac̄ic̄.

W požledních dnjach měřoza novembra 1905 wobroc̄i ſo krajne konsistorſtwo na knjeſa fararja Jakuba w Njeſhwac̄idle ſ powjeſc̄u, ſo je ſo rukopis pſheměnjenje němſkeje agenda do čiſhceſenje dał, a ſ tym praſchenjom, hac̄ chze farar Jakub, kaž něhdy knjes D. Smiš, herbſki wudawf agenda ſ pſcheloženjom, ſ napiſanjom a ſ pſchehladanjom čiſhceža ſhotowac̄. S wutrobnym džakom ſa poſtaranje naſcheje najwyſchſeje zyrkwinje wuſchnoſeže ſa naž Sſerbow farar Jakub to pſchiſa. Teho prøſtwa k Bohu běſche, ſo by tón knjes pomož a radženje ſ hnadi wobradžil. Wožebje ležesche jemu na staroſeži, ſo by ſo woprawdze radžilo, herbſki agendu ſ němſkej hromadze, tež w čiſhcežu hotowu, woħadom pſchepodac̄. To je ſo ſ Bohom ſtało. Njeđzelu Misericordias Domini, 29. haprleje t. l., bu nowa agenda w zygle ſakskej w krajnej zyrkwi do trjebanja wſata.

Pſchi tejle ſkladnoſeži dyrbimy naſpomniež, ſo je knjes Marko Sſmoleř (kotryž je, kaž jeho njebo nan prěni, tak tutón druh wudawf herbſkeje agenda čiſhceža) zygle we wuc̄injenym čaſku a wſcho hac̄ naſajrjeniſho dokonjal. Tutón čiſhcež jeho woprawdze čeſeži. Pſchi tón na ſane waschnje nočzemy ſabyc̄, na ſwérne dželo hudžbneho wořjada ſpomniež, kotryž je ſ redaktorom herbſkeje agenda te liſtina ſ dyptkami (hudžbny wotdžel) ſestajał, imenujžy: knjes farar Mróšak ſ Hrodžiſceža, knjes seminarſki wuſchſki wuc̄zeř Fiedler ſ Budyschina a knjes kantor Kalich ſ Njeſhwac̄idla. Tím wſchém budž wutrobný džak prajeny, wožebje pak knjeſej Fiedler jej, kaž je, ſ luboſežu k Sſerbam, jara czežke dželo ſ nojſwěrniſchej prøzu kraſnje dokonjal.

3. meje ſmědzeſeže farar Jakub ſ Njeſhwac̄idla ſo do Draždjan podac̄ a nowu herbſki agendu konsistorſtwo w Draždjanach prjódł-

połožic̄ a ju wotedac̄. Pſchi tón ſmědzeſeže tež ſkyſcherz, ſo krajne konsistorſtwo ſwoje ſpodobanje nad tóni wuproji, ſo je ſo herbſki agenda w poſtajenym čaſku a tež hewař we wſchém tajſa, kaž bě do předka wuc̄injene, dohotowała. Knjes farar Jakub pak ſo wyžolem krajnemu konsistorſtwo w mjenje herbſkih woħadow podžakowa ſa poſtaranje konsistorſtwo ſa naž Sſerbom.

Bohu budž čeſež, khwalba a džak ſa wſcho!

Druhi dopis w ſo agendže.

— Nowy wudawf agenda ſo w ſakskej evangelskej zyrkwi ſawjedl. Tež herbſki wudawf je ſo ſ nowa wudal. Wulku prøzu herbſkeho wudawka je ſ wulkej woporniwej dželawoſc̄u knjes farar ryčeř Jakub woħstarat. S njevustawazej pilnoſc̄u je wón tole wulke dželo w jutrownym nuſnym čaſku dokonjal a kluſcha jemu džak naſchego zyloho herbſkeho luda. W tón ſamym rjanym čiſhcežu, kaž předawſchi, je ſo herbſki nowožiſež wot knjeſa Sſmolerja woħstarat. Nowa agenda pſchinjeſe wſchelake pſheměnjenja w liturgiji. Město klowa intonazijs je ſo ſchpruch pſchiwalo. Hdž na njedželskich dnjach duchowny w ſmilnoſc̄ knjeſowu proſho ſpěwaſche: „Krie“ a woħada wotmolwi „eleſſom“! je ſo ſa to ſtajilo: „Kneže Božo“, „Sſmil ſo“! Sadž teho je ſo hnadny ſchpruch nuts ſtajil, kaž chze nam wotmolwjenje Bože na tule prøſtwa dacz. Tónle hnadny ſchpruch dotal pobrachowaſche a běſche to pſchetorhnenje w ſwifowazej myßli liturgije. Po tón hnadnym ſchpruchu ſežehuji, kaž hac̄ dotal: „Čeſež budž Wotzej a Sſynej a ſwiatemu Duchej“. Nowe porjady Božej ſlužby, kotrež móža ſebi woħadni do ſwojich ſpěwaſkich połožic̄, je ſ. Sſmoleř po poruežnoſci konsistorſtwo čiſhcežec̄ dala. Wone ſu we wudawařni Serbskich Nowin ſa 3 pjenježki dostac̄.

— Nowy ſejm w Ruskej (Dumo), kotryž je ſo w požledních thđenjach wuſwolil, je ſ ſwojim wuradženjam ſchwořit hromadu ſtupil. Boh daj, ſo by wón krajej a ludej ſ ſbožu a ſ ſdžerženju ſnutſkowneho měra ſpomožny był.

Dalische dobrowolne dary ſa wbohe armeniſle ſkyroty ſ pomož w myſy:

S Čorno-Šholmežanskeje woħady pſches knjeſa fararja Wendta: wot džakowneje žony w Ptac̄ezach . . . . . 5 hr. — np.

S Rakečjanſkeje woħady:

Struž w Žitku	1	"	30	"
N. N. ſ Ž.	1	"	—	"
S.	50	"	48	"
P. pod hromodom	1	"	2	"
L.	1	"	2	"
B.	5	"	2	"
Br.	1	"	3	"
P. ſ R.	5	"	2	"
H. B. ſ B.	3	"	10	"
H. A. ſ Ž.	3	"	50	"
Kr.	5	"	4	"
A. w R.	1	"	1	"
Hromadze 31 hr. 50 np.		Hromadze: 116 hr. 30 np.		

W mjenje wbohich ſkyrotow wutrobný džak.

Gólež, redaktor.

„Pomhaj Boh“ njeje jenož pola knjeſow duchownych, ale tež we wſchēch pſchewařinjach „Sſerb. Nowin“ na wſach a w Budyschinje dostac̄. Na ſchwořorcz lěta plac̄i wón 40 np., jenotliwe čiſla ſo ſa 4 np. pſchedawaju.